

**ULUSLARARASI
BALKANLARDA TÜRK VARLIĞI
SEMPOZYUMU - II**

BİLDİRİLER

I. CİLT

Yayına Hazırlayan:
Yrd.Doç.Dr.Ünal ŞENEL

T.C
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
Manisa Yöresi Türk Tarih ve Kültürünü
Araştırma ve Uygulama Merkezi

Celal Bayar Üniversitesi Yayını
Manisa 2010

ULUSLARARASI BALKANLARDA TÜRK VARLIĞI
SEMPOZYUMU – II BİLDİRİLER

Yayına Hazırlayan: Yrd.Doç.Dr.Ünal ŞENEL

© Celal Bayar Üniversitesi

İSBN 978-975-8628-13-1
978-975-8628-14-8

- Bu kitapta yer alan bildirimlerdeki bilgi, fikir ve hükümlerin yanısıra kullanılan dile ilişkin tüm sorumluluk sadece bildiri sahiplerine aittir.

Baskı: Celal Bayar Üniversitesi Matbaası

Manisa 2010

T.C
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
Manisa Yöresi Türk Tarih ve Kültürünü
Araştırma ve Uygulama Merkezi

ULUSLARARASI
BALKANLARDA TÜRK VARLIĞI
SEMPOZYUMU- II

BİLDİRİLER

I. CİLT

Yayına Hazırlayan:

Yrd.Doç.Dr. Ünal ŞENEL

13-15 MAYIS 2010

Celal Bayar Üniversitesi
Süleyman Demirel Kültür Merkezi
MANİSA

Düzenleme Kurulu

Onursal Başkan

Prof.Dr. Semra ÖNCÜ
Rektör

Başkan

Yrd.Doç.Dr. Ünal ŞENEL
Merkez Müdürü

Üyeler

Prof.Dr. Ömer TURAN
Prof.Dr. Mehmet ERSAN
Prof.Dr. Turan GÖKÇE
Prof.Dr. Ayşe ÜSTÜN

Bilim Kurulu

Prof.Dr. Emin BALKAN
Prof.Dr. Osman BİLEN
Prof.Dr. Adem CEYHAN
Prof.Dr. Pervin ÇAPAN
Prof.Dr. Mehmet DEMİRCİ
Prof.Dr. Mehmet ERSAN
Prof.Dr. İlhan GENÇ
Prof.Dr. Turan GÖKÇE
Prof.Dr. Fazıl GÖKÇEK
Prof.Dr. Gürer GÜLSEVİN
Prof.Dr. Ayşe İLKER
Prof.Dr. Mustafa ÖKMEN
Prof.Dr. Hakkı ÖNKAL
Prof.Dr. İbrahim ŞAHİN
Prof.Dr. Ömer TURAN
Prof.Dr. Ahmet Nezihi TURAN
Prof.Dr. Fikret TÜRKMEN
Prof.Dr. Sema UĞURCAN
Prof.Dr. Ayşe ÜSTÜN
Prof.Dr. Hayriye SÜLEYMANOĞLU YENİSOY

Yürütme Kurulu

Yrd.Doç.Dr. Ünal ŞENEL
Yrd.Doç.Dr. Anıl YILMAZ
Yrd.Doç.Dr. Özlem NEMUTLU

Sekreteryaya

Dr.Ayşegül ALAYBEYOĞLU
Dr.Harika DURGUN
Fevzi YETKİN

Tuba ARI
Cüneyt ÇETİNKAYA
Ahmet PEHLİVAN

**II. ULUSLARARASI
BALKANLARDA TÜRK VARLIğI
SEMPOZYUMU**

BİLDİRİLER

I. CİLT

İÇİNDEKİLER

Açılış Konuşmaları	9
Bildiriler	17
A. Nükhet Adıyeke -Nuri ADIYEKE	
1912-24 Yılları Arasında Selânik'te El Konulan Müslüman Vakıf Emlâkı ve Eşyası	18
Bülent AKYAY	
Yunanistan'ın Bağımsız Bir Devlet Olarak Kurulması Sürecinde Osmanlı Devleti İle Yunanistan Arasındaki Sınırın Çizilmesi	33
Senem AKYOL	
İzmir-Karakuzu Ve Manisa Araplıdan Balkanlara şimdiki Zamanın Kullanım Şekilleri (-Rı / -Ri , -İri / -İri / -Uru , -Mâri / Mēri)	63
Sabri İbrahim ALAGÖZ	
Bulgaristan'da Türk Okullarının Tarihi	75
Maksud ALİ	
Makedonya Türklerin Marjinalleşmesi	88
İsmail ARSLAN	
20. Yüzyıl Başlarında Balkanlar'dan Bir Ses:Kâinat Gazetesi(1909-1910)	94
Mustafa ARSLAN	
Balkanlarda Türk Varlığının Sosyo-Kültürel Temelleri ve Otman Baba	104
Rıza BAĞCI	
Ömer Seyfettin'in İki Hikâyesinde Balkanlar ve Balkan Türkleri	109
Osman BAYMAK	
Eski Yugoslavya Topraklarından Türkiye'ye Göçler	116
Ferhat BERBER	
Rumeli'den Manisa'ya Yapılan Göçler(93 Harbi'nden Balkan Savaşı'na)	128
Gülberk BİLECİK	
Balkanlarda Bir Osmanlı Eseri: Otman Baba Türbesi	150
Serdar BULUT	
Toroslarda Balkanlardan Bir İzsekel Köyü "Gebiz"	164
Âdem CEYHAN	
Üsküplü Mutasavvıf- Şair Sâdeddin Sırrî Hayatı, Bazı Manzum ve Mensur Eserleri	186
Turgay CİN	
Türk Azınlık Bakımından Avrupa Birliği Üyesi Yunanistan'ın İnsan Hakları İhlalleri....	214
Galip ÇAĞ	
Osmanlı Balkan Tarihine Bir Katkı: Manastır'ın Fethi Meselesi	225
Recep ÇAKO	
Makedonya Cumhuriyetinde Azınlıklar Bağlamında Türk Azınlığı	241

Muzaffer ÇANDIR Balkan Göçleri Bağlamında Orhan Kemal'in “93 Harbi” İsimli Roman Çalışması	259
Cengiz ÇAKALOĞLU Osmanlı Ordusunda Rumeli Dışında Hizmet Eden Son Arnavut Taburları: 1911 Yemen İsyanının Bastırılmasında Üsküp Gilan, Kalkandelen ve Preşova Taburları	270
Pervin ÇAPAN Safâyî Tezkiresi'ne Göre Balkanlar	299
Bilgin ÇELİK Büyük Güçlerin Balkanlardaki Rolü:Balkan İttifakının Kökenleri ve Sonuçları	314
Gözde ÇELİK Dini Yapıda Mimari Tasvir Geleneği Bağlamında Anadolu-Balkan Kültür Ortaklığı	324
Necat ÇETİN Torbalı Nahiyesi Osmanlı Nüfus Kayıtlarına Göre Girit Doğumlular Üzerine İnceleme (1320 – 1928 Yılları Arası)	340
Mehmet DEMİRCİ Gazi Dervişler ve Balkanlar	349
İsmail DOĞAN Kara Kilise'nin Ak İlmekleri	361
H. Harika DURGUN Kadınlara Ve Çocuklara Yönelik Bir Dergi: Âyine	369
Necip Fazıl DURU Arnavut Atasözleriyle Deyimlerinde Türkçe Unsurlar	384
Ayşe DUVARCI Balkanlardan Derlenen Manilerde Kadın İmgesi	393
Mecbure Hasanova EFRAİMOVA Rusçuk'ta Ayakta Kalabilen Türk Uygarlığı	409
Kenan ERDOĞAN Balkanlardaki Sefer, Zafer ve Bozgunlarımızla İlgili Kaimî'nin Üç Murabba'ı	421
Rasih ERKUL Bosnalı Sükkerî'nin Tarih Manzumeleri Üstüne	434
Salih EROL XIX. Yüzyıl Başlarında Bir Rumeli Ayanının Yükselişi: Pehlivan İbrahim Ağa	442
Mustafa GENÇ Orta Asya'dan Balkanlara Türk El Dokumalarında Görülen Değişimler	450

Turan GÖKÇE	
Rodoplarda Türk İskânı: Değirmendere Köyü Örneği	471
Mehdi GURRA	
Osmanlıdan Günümüze Balkanlarda Din, Kültür ve Kimlik: Arnavutluk Gerçeği	491
Mehmet GÜNAY	
Girit Kuşatması(1645-1669) Sırasında Anadolu Şehirleri(Manisa Örneği)	498
Bahriye GÜRAY	
Yeniden Keşfedilmeyi Bekleyen Bir Osmanlı Eseri: Cisr-i Mustafa Paşa Hamamı	511
Kâzım HACİMEYLİÇ	
Bosna Hersek'te Tasavvuf ve Tekkeler	519
M. Murat HATİPOĞLU	
AB Üyesi Yunanistan'ın Kıskaçında İki Türk Topluluğu : Batı Trakya Türkleri ve Gagauz Türkleri	544

**ULUSLARARASI
BALKANLARDA TÜRK VARLIĞI
SEMPOZYUMU - II**

BİLDİRİLER

II. CİLT

Yayına Hazırlayan:

Yrd.Doç.Dr. Ünal ŞENEL

T.C
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
Manisa Yöresi Türk Tarih ve Kültürünü
Araştırma ve Uygulama Merkezi

Celal Bayar Üniversitesi Yayını
Manisa 2010

ULUSLARARASI BALKANLARDA TÜRK VARLIĞI
SEMPOZYUMU – II BİLDİRİLER II. Cilt

Yayına Hazırlayan: Yrd.Doç.Dr.Ünal ŞENEL

© Celal Bayar Üniversitesi

İSBN 978-975-8628-13-1
978-975-8628-15-5

- Bu kitapta yer alan bildirilerdeki bilgi, fikir ve hükümlerin yanısıra kullanılan dile ilişkin tüm sorumluluk sadece bildiri sahiplerine aittir.

Baskı: Celal Bayar Üniversitesi Matbaası

Manisa 2010

T.C
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
Manisa Yöresi Türk Tarih ve Kültürünü
Araştırma ve Uygulama Merkezi

ULUSLARARASI
BALKANLARDA TÜRK VARLIĞI
SEMPOZYUMU- II

BİLDİRİLER

II. CİLT

Yayına Hazırlayan:
Yrd.Doç.Dr. Ünal ŞENEL

13-15 MAYIS 2010

Celal Bayar Üniversitesi
Süleyman Demirel Kültür Merkezi
MANİSA

Düzenleme Kurulu

Onursal Başkan

Prof.Dr. Semra ÖNCÜ
Rektör

Başkan

Yrd.Doç.Dr. Ünal ŞENEL
Merkez Müdürü

Üyeler

Prof.Dr. Ömer TURAN
Prof.Dr. Mehmet ERSAN
Prof.Dr. Turan GÖKÇE
Prof.Dr. Ayşe ÜSTÜN

Bilim Kurulu

Prof.Dr. Emin BALKAN
Prof.Dr. Osman BİLEN
Prof.Dr. Adem CEYHAN
Prof.Dr. Pervin ÇAPAN
Prof.Dr. Mehmet DEMİRCİ
Prof.Dr. Mehmet ERSAN
Prof.Dr. İlhan GENÇ
Prof.Dr. Turan GÖKÇE
Prof.Dr. Fazıl GÖKÇEK
Prof.Dr. Gürer GÜLSEVİN
Prof.Dr. Ayşe İLKER
Prof.Dr. Mustafa ÖKMEN
Prof.Dr. Hakkı ÖNKAL
Prof.Dr. İbrahim ŞAHİN
Prof.Dr. Ömer TURAN
Prof.Dr. Ahmet Nezihi TURAN
Prof.Dr. Fikret TÜRKMEN
Prof.Dr. Sema UĞURCAN
Prof.Dr. Ayşe ÜSTÜN
Prof.Dr. Hayriye SÜLEYMANOĞLU YENİSOY

Yürütme Kurulu

Yrd.Doç.Dr. Ünal ŞENEL
Yrd.Doç.Dr. Anıl YILMAZ
Yrd.Doç.Dr. Özlem NEMUTLU

Sekreteryaya

Dr.Ayşegül ALAYBEYOĞLU
Dr.Harika DURGUN
Fevzi YETKİN

Tuba ARI
Cüneyt ÇETİNKAYA
Ahmet PEHLİVAN

**II. ULUSLARARASI
BALKANLARDA TÜRK VARLIĞI
SEMPOZYUMU**

BİLDİRİLER

II. CİLT

İÇİNDEKİLER

Esin Hüdaverdi	
Pristine Türklerinde Hayatın Dönüm Noktaları İle İlgili Kimi Gelenekler	9
Mehmet Zeki İbrahimgil	
Rodos Adalarındaki Osmanlı Dönemi Eserleri Üzerine Bir Değerlendirme	18
Ayşe İlker	
Tan Gazetesindeki Yeni Kelimeler (Neolojizm) Üzerine Düşünceler	27
Abdulkadir İnaltekin	
Avrupalı Türkler ve Avrupa'da Yaşayan Balkan Türklerinin 21. Yüzyılda Avrupa'daki Geleceği (Almanya Örneği)	33
Nesrin Tağızade-Karaca	
Ferit Muhiç Ve 'Zirve' Den Sesler	46
Abidin Karasu	
Çağdaş Bulgar Dilindeki Türkçe Kelimeler	62
Osman Karatay	
Ortaçağda Macarlar ve Boşnaklar: Zorlamalar ve Zoraki Tercihler	82
Emine Kısıklı	
Romanya Türkleri'nin Atatürk ve Devrimlere Bakışı	96
Neval Konuk	
Karaferye Camileri ve Namazgâhı	109
Aşkın Koyuncu	
Sofya'daki Sofu Mehmed Paşa Camisi (Kara Cami)'nin Kiliseye Dönüştürülmesi	129
Ömer Kul	
1544 Tarihli Tapu Tahrir Defterine Göre Köprülü/Titov-Vélés Kazası Yerleşim Yerleri,	147
Ayvaz Morkoç	
Emine Işinsu'nun Azap Toprakları İle Ayşe Kulin'in Sevdalinka Romanlarına Yansıyan Balkan Zulumu	166
Yasemin Ertek Morkoç	
Taşlıcalı Yahya'nın Divanı'na Yansıyan Rumeli	176
Gülten Abdula Nazar	
Romanya'da Türk Varlığı	189
Candan Nemlioğlu	
Bosna-Hersek, Foça Alaca Camii'nin Türk-İslam San'atındaki Yeri ve Önemi	208
Mehmet Naci Önal	
Romanya Türklerinin Ninnileri Üzerine Bir Araştırma	227
Muhammet Özdemir	
Kesriyeli Mehmet Sıtkı Akozan Ve Dîvançe-İ Şinâver'i	243

Vicdan Özdingiş Esrar Dede Tezkire'sinde Balkanlarda Dünyaya Gelen Mevlevî Şairler ve Şiirleri	252
Abdulkadir Öztürk Murfatlar Yazıtları	266
Sibel Pasaoglu Türk(Ü)lerin Dilinden 93 Harbi	275
Sibel Paşaoğlu -Leyla Osmanzade Vranje Müzik Kültürü Fenomeni	285
Özcan Pehlivanoglu Balkanlarda Türk Kimliğinin Ayrılmaz Bir Parçası: Soykırım	292
Nurten Remzi Deliorman'da Türk Kültürü	300
Mehseti İsmail Rüstem Kızı Balkan Efsanelerinin Nahçıvandan Derlenmiş Efsanelerle Karşılıklı Mitolojik Değerlendirme	305
Eyüp Salih Makedonya'daki Tarikatler, Silsileleri, Maneviyat Büyüklerinin Hayatları ve Hizmetleri	311
Ciden Sena Romanya'da Türk - Tatar Varlığının Tarihi	322
A.Yılmaz Soyger İki Milliyetçilik Arasında Rumeli Bektaşılığı	330
Ahmet Şahidov Uluslararası İlişkiler, Balkanlar ve Türkiye'nin Yaklaşımı	341
Behicüddin Şehabi Kalkandelen'de Osmanlı Mirası ve Ayakta Kalan Tarihi Evler	347
Ünal Şenel Sâmiha Ayverdi'nin Balkan Seyâhatleri	366
Feza Tansuğ Balkanlarda Türk Musikisi	378
Süleyman Sırrı Terzioğlu Tarihsel Süreç Çerçevesinde Bulgaristan'daki Türk Azınlığının Ana Dilde Eğitim Hakkı	381
Sinem Toker Ege'nin İki Yakasında Mübadelenin Bedeli	399
Sami Ali Toraman-Necmi Kadir Batı Trakya Türklerinin Eğitim Sorunları	410
Selami Turan-Kamile Çetin Üsküplü İshak Çelebi'nin Dilinden Şiir ve Şairlik	426
Mehmet Türker Demokrasi Yıllarında Bulgaristan'da Türkçe Eğitim	442
Sema Uğurcan Panait Istrati'de Türk İmajı ve Türk Okuyucusununpanait Istrati'ye Bakışı	447

Selcen Özyurt Ulutaş	
Bulgaristan'da Bir Türk Yurdu Deliorman (XIV.-XVI. Yüzyıllar)	464
Hayriye Süleymanoğlu Yenisoy	
Bulgaristan Türklerinin Halk Kültürü	477
Hüseyin Yıldız	
Boşnakçanın Söz Varlığında Türkçe Ekler	500
Elhan Yurdođlu (Memmedov)	
Nahcıvan ve Balkan Türklerindeki Maniler Üzerine Bazı Araştırmalar	536
Elif Zengin	
Makedonya Türklerinin Atasözlerinde Ailede Eş ve Anne Olarak	
Kadının Yeri ve Önemi	541
Sempozyum Programı	547
DEĞERLENDİRME OTURUMU	563